Comisiwn y Cynulliad
Assembly Commission

NAFWC 2008 (Papur 1A)

Dyddiad: 18 Medi 2008
Amser: 1:00pm
Lleoliad: 4B
Enw'r awdur a rhif cyswllt: Dianne Bevan, est 8991

Cyllideb Ddrafft 2009-10

Paratowyd y papur hwn i'w ystyried gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethlol Cymru. Penderfynwyd ei fod yn addas i'w gyhoeddi ar ôl ystyriaeth felly yn unol â rheolau'r Cynulliad ar gyfer cynnal busnes. Ni chaniateir cyhoeddi na datgelu cynnwys y papur hwn ymlaen llaw gan y gallai hyn niweidio trafodaethau'r Comisiwn

Diben a chrynodeb o'r materion

1. Cytuno ar Gyllideb Ddrafft 2009-10, i'w gosod erbyn 24 Medi 2008.

Argymhellion (yn cynnwys terfynau amser blaenoriaeth)

2. Bod y Comisiwn yn cytuno ar Gyllideb Ddrafft 2009-10 fel y'i gosodir yng Nghynigion y Gyllideb Ddrafft 2009-10.

Trafodaeth

Cefndir

3. Gan adeiladu ar yr ystyriaeth o gynigion dangosol ym mis Mai 2008 ar gyfer llywio amcanion y Comisiwn, rhoddodd y Comisiwn gyfeiriad amlwg wrth ystyried ei Flaenoriaethau Strategol a Chyllideb 2009-10 yn ei gyfarfod ar 8 Gorffennaf:
   - Tynnu costau amcangyfrifedig *i-change* o'r gyllideb ddrafft ac ystyried cais am adnoddau ategol pan fydd y costau a'r canlyniadau yn fwy clir;
   - Tynnu'r cynnig i adnewyddu a moderneiddio swyddfeydd Aelodau yn Nhŷ Hywel;
   - Cymeradwyo cynigion gwariant eraill a nodir yn y papur, yn cynnwys yr elfennau TGCh hanfodol y tu allan i'r prosiect *i*-change;
   - Cryfhau'r cyfeiriadau at effeithlonrwydd;
   - Cyfyngu cynyddu cyllideb 2009-10 i lefel sy'n ddigon i ariannu'r blaenoriaethau hyn.

4. Yn arbennig, nod y Comisiynwyr y pwysau ariannol tynnach, yn y sector cyhoeddus a'r economi ehangach, gan gydnabod hefyd bod swyddogaeth gynyddol y Cynulliad a disgwyliadau'r Aelodau a'r byd y tu allan ohono yn rhoi pwysau ar gyfer mwy o adnoddau.

Cyllideb ddrafft 2009-10

5. Mae'r Gyllideb Ddrafft a argymhellwyd i Gomisiynwyr ei hystyried yn galw am **gynnydd o £2.217m (4.8%) ar gyfer 2009-10**. Mae hyn yn cynnwys dwy brif ran:
   - £1.174m (2.5%) sy'n ymwneud â chodiadau chwyddiant ar gyfer tâl a lwfansau'r Aelodau, tâl staff y Comisiwn a nwyddau/gwasanaethau;
   - £1.043m (2.3%) sy'n cyfrannu at gynigion gwariant newydd. Mae cyfanswm y cynigion hyn yn £2.157m, ond mae'r effaith yn is na hynny drwy ddefnyddio arbedion o fesurau effeithlonrwydd (£0.239m) a gwariant arall anghylchol yng nghyllideb 2008-09 (£0.875m). Rhestrir y cynigion yn Atodiad A.

6. Mae'r cynnydd o 4.8% a gynigir yn unol â chynnydd 2009-10 yn y setliad 3-blynedd ar gyfer Cymru sy'n ariannu Llywodraeth Cynulliad Cymru, Comisiwn y Cynulliad a sefydliadau eraill a gaiff eu hariannu'n uniongyrchol. O fewn hyn, mae cynnydd o tua 2.9% wedi cael ei ddyrannu'n dybiannol i Lywodraeth Cynulliad Cymru er bod hyn yn amodol ar y gyllideb a gyflwynir gan y Llywodraeth yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Ni osodir y cyllidebau ar gyfer llywodraeth leol a byrddau iechyd lleol tan ddiwedd 2008/dechrau 2009 felly ni ellir ond amcangyfrif y cynnydd yn ôl y flwyddyn ddiwethaf, sef 3.6% a 4.4% yn y drefn honno.

7. Gwahoddir y Comisiynwyr i ystyried y gyllideb ddrafft, fel y nodir yn y ddogfen amgaeedig.

Materion Llywodraethu

Goblygiadau ariannol

8. Byddai Cynigion Cyllideb Ddrafft 2009-10 yn cynyddu cyllideb adnoddau net y Comisiwn 4.8% i £48.398m.

Asesiad Risg

9. Mae egwyddorion Latimer House yn cydnabod y dylai Senedd gael y rhyddid i benderfynu ar ei chyllideb ei hun, ond mae'r Comisiynwyr yn ymwybodol o'r risgiau posibl i'w henw da wrth gynnig unrhyw gynnydd mewn cyllideb sydd y tu hwnt i amgylchedd ehangach y sector cyhoeddus. Ar y llaw arall, rhaid i'r Comisiwn fod mewn sefyllfa i fodloni dyheadau'r Cynulliad a'i gyfrifoldebau cynyddol. Mae'r Comisiwn wedi codi'r posibilrwydd o wneud cais am Gyllidebau Ategol os bydd angen yn ystod 2009-10. Y risg yw na fyddant ar gael pan fydd eu hangen gan ei bod yn bosibl y byddant wedi eu hymrwymo i bethau eraill.

10. Gellir lleddfu'r risgiau hyn drwy fod yn agored o'r dechrau o ran sut y bwriada'r Comisiwn ddefnyddio'i adnoddau, fel y nodir yn y gyllideb ddrafft amgaeedig. Mae proses gyllidebu gadarn a rhaglen effeithlonrwydd, eglurder o ran meysydd gonestrwydd, a thryloywder rhwng cynlluniau gwario a chyflawni amcanion strategol yn dangos y defnydd gorau o adnoddau. Mae'r cynnig i gynyddu'r gyllideb wedi cael ei gadw i 4.8% ar gyfer 2009-10, sy'n gyfartal â'r cynnydd cyffredinol ar gyfer y sector cyhoeddus yng Nghymru.

Cydymffurfio

11. Paratowyd y papur hwn i gydymffurfio â Deddf 2006 a Rheolau Sefydlog (27.7-27.9) fel y maent yn ymwneud â chyllideb Comisiwn y Cynulliad.

Diben *(Gwasanaeth)*	***Y prif nod strategol a gefnogir***	Cyfalaf Refeniw	**Amcangyfrif 2009-10 £000**	**Amcangyfrif 2010-11 £000**	**Amcangyfrif 2011-12 £000**
GWELLA EFFEITHLONRWYDD A DARPARIAETH DRWY FUDDSODDI MEWN SYSTEMAU TG					
Rhaglen Adnewyddu Strategol TGCh – yn 2009-10, bydd angen adnewyddu'r 229 o bodiau gwybodaeth a ddefnyddir gan y cyhoedd yn orielau'r Senedd. Mae'r rhaglen ar gyfer y dyfodol yn cynnwys agweddau eraill ar gyfer yr isadeiledd TGCh yn eu tro. *(TGCh)*	*Hyrwyddo ac ehangu diddordeb mewn datganoli*	Cyfalaf	229	1,374	2,027
Adnewyddu'r ceblau cylch darlledu yn Nhŷ Hywel i baratoi ar gyfer teledu digidol, sy'n defnyddio signalau gwahanol ac sy'n cynnig gwasanaethau ychwanegol i'r system analog bresennol a osodwyd ym 1999. Byddai defnydd o'r gwasanaethau ychwanegol yn gyfyngedig heb y buddsoddiad hwn. *(TGCh)*	*Darparu'r gwasanaeth gorau yn y ffordd fwyaf effeithiol*	Cyfalaf	200	-	-
Prosiect hanfodol **Meddalwedd deddfwriaeth (cam II),** ar y cyd â Llywodraeth Cynulliad Cymru ar gyfer drafftio Mesurau'r Cynulliad. *(Gwasanaethau Deddfwriaeth/Siambr)*	*Ymateb hyderus i newid cyfansoddiadol*	Refeniw	100	20	20

Diben *(Gwasanaeth)*	***Y prif nod strategol a gefnogir***	Cyfalaf Refeniw	**Amcangyfrif 2009-10 £000**	**Amcangyfrif 2010-11 £000**	**Amcangyfrif 2011-12 £000**
Datblygu **System Reolaeth Busnes a Phwyllgorau** newydd i ddisodli'r systemau presennol ar wahân a'r prosesau a gaiff eu gwneud â llaw (ynghyd â'r risgiau perthnasol), ar gyfer amserlennu, rheoli a chofnodi busnes y Cyfarfod Llawn a'r pwyllgorau. Caiff arbedion o ran amser y staff eu hailfuddsoddi drwy roi gwell cymorth i bwyllgorau. *(Gwasanaeth y Pwyllgorau a'r Siambr / Gwasanaeth Deddfwriaeth)*	*Darparu'r gwasanaeth gorau yn y ffordd fwyaf effeithiol*	Capital 2009-10	75	15	15
Mae angen **System Reoli Gwybodaeth** sy'n well, sy'n syml ond sy'n effeithiol er mwyn rheoli'r wybodaeth a ddefnyddir a'r adroddiadau a ddarperir gan Wasanaeth Ymchwil yr Aelodau. Bydd y prosiect hwn yn cychwyn yn ystod 2008-09 a bydd yn arwain at gael gafael ar wybodaeth yn well a'i chadw, gan sicrhau effeithlonrwydd o ran arbedion amser y staff i gael eu hailfuddsoddi mewn gwaith ymchwil. *(Gwasanaeth Ymchwil yr Aelodau)*	*Darparu'r gwasanaeth gorau yn y ffordd fwyaf effeithiol*	Cyfalaf 2009-10	75	15	15

Diben *(Gwasanaeth)*	***Y prif nod strategol a gefnogir***	Cyfalaf Refeniw	**Amcangyfrif 2009-10 £000**	**Amcangyfrif 2010-11 £000**	**Amcangyfrif 2011-12 £000**
Meddalwedd i sicrhau y caiff y gwaith o **weinyddu Lwfansau Aelodau** ei wneud yn awtomatig er mwyn gwella'r wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd. Bydd hyn yn datrys yr angen i ddyblygu data a gofnodir rhwng gwahanol systemau anghydnaws, ac felly'n arbed y costau ychwanegol a delir o'r arian wrth gefn nad yw wedi'i ddyrnau. *(Tâl a Lwfans Aelodau)*	*Dangos parch, gonestrwydd a llywodraethu da*	Cyfalaf 2009-10	30	6	6
BUDDSODDI MEWN SYSTEMAU TG – Y GYLLIDEB ARFAETHEDIG			**709**	**1,430**	**2,083**

Diben *(Gwasanaeth)*	***Y prif nod strategol a gefnogir***	Refeniw Cyfalaf	**Amcangyfrif 2009-10 £000**	**Amcangyfrif 2010-11 £000**	**Amcangyfrif 2011-12 £000**
CRYFHAU YMGYSYLLTIAD					
10fed pen-blwydd - rhaglen 12 mis o ddathliadau *(Cysylltiadau Allanol)*	*Hyrwyddo ac ehangu diddordeb mewn datganoli*	Refeniw	150	-	-
Darparu gwell **gwasanaethau allgymorth,** yn cynnwys rhaglen Dyfodol y Lanfa *(Cysylltiadau Allanol)*	*Hyrwyddo ac ehangu diddordeb mewn datganoli*	Refeniw	100	150	150

Diben *(Gwasanaeth)*	***Y prif nod strategol a gefnogir***	Refeniw Cyfalaf	**Amcangyfrif 2009-10 £000**	**Amcangyfrif 2010-11 £000**	**Amcangyfrif 2011-12 £000**
Datblygu **rhaglen e-ddemocratiaeth** gynhwysfawr er mwyn ehangu enw da'r Cynulliad fel un o'r sefydliadau seneddol mwyaf blaenllaw ac arloesol yn y byd drwy'r gwaith o gysylltu â phobl Cymru. *(Cysylltiadau Allanol)*	*Hyrwyddo ac ehangu diddordeb mewn datganoli*	Refeniw	75	75	75
Cyflwyno manteision y cynllun **Operation Black Vote** *(Yr Uned Gorfforaethol)*	*Hyrwyddo ac ehangu diddordeb mewn datganoli*	Refeniw	40	40	40
CRYFHAU CYSYLLTIAD – Y GYLLIDEB ARFAETHEDIG			**365**	**265**	**265**

GWELLA CYFLEUSTERAU

Datblygu **trefniadau archifo** newydd ar gyfer Cynulliad Cenedlaethol Cymru. *(Yr Uned Gorfforaethol)*	*Dangos parch, gonestrwydd a llywodraethu da*	Refeniw	300	150	150
Ariannu prosiectau i **leihau allyriadau carbon** o ystâd y Cynulliad, yn unol â'n targedau amgylcheddol. *(Cyfleusterau)*	*Gweithio'n gynaliadwy*	Cyfalaf	100	100	100

Diben *(Gwasanaeth)*	***Y prif nod strategol a gefnogir***	Refeniw Cyfalaf	**Amcangyfrif 2009-10 £000**	**Amcangyfrif 2010-11 £000**	**Amcangyfrif 2011-12 £000**
Adnewyddu a gwella effaith weledol ardaloedd cyffredin a chraidd yr adeiladau ar gyfer y **dathliadau 10fed pen-blwydd**. *(Cyfleusterau)*	*Darparu'r gwasanaeth gorau yn y ffordd fwyaf effeithiol*	Refeniw	100	-	-
Cryfhau capasiti ar draws y gwasanaethau cymorth gweithrediadol; swyddi newydd.	*Darparu'r gwasanaeth gorau yn y ffordd fwyaf effeithiol*	Refeniw	300	-	-
GWELLA CYFLEUSTERAU – Y GYLLIDEB ARFAETHEDIG			**800**	**250**	**250**

CYNORTHWYO'R CYNNYDD YN Y RHAGLEN DDEDDFWRIAETHOL

Cryfhau capasiti yn yr Adran Gwasanaethau Cyfreithiol gyda dau gyfreithiwr ychwanegol	*Darparu'r gwasanaeth gorau yn y ffordd fwyaf effeithiol*	Refeniw	150	**-**	**-**

Diben *(Gwasanaeth)*	***Y prif nod strategol a gefnogir***	Refeniw Cyfalaf	**Amcangyfrif 2009-10 £000**	**Amcangyfrif 2010-11 £000**	**Amcangyfrif 2011-12 £000**
CYNORTHWYO'R CYNNYDD YN Y RHAGLEN DDEDDFWRIAETHOL – Y GYLLIDEB ARFAETHEDIG			**150**	**-**	**-**
CYNYDDU'R GYLLIDEB WRTH GEFN			**133**	**-**	**-**
CYFANSWM Y GWARIANT NEWYDD ARFAETHEDIG			**2,157**	**1,945**	**2,598**